

1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolü Hakkında

Yayıma Hazırlayan:
Ar. Gör. Güneş Karol Işıklar¹

25/2/2022 tarihli ve 31761 sayılı Resmî Gazete’de (“RG”) 5232 sayılı “6478 Sayılı Kanunla Katılmamız Uygun Bulunan Ekli 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamıza İlişkin Karar” (“5232 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı”) yayımlanmıştır. Karar’da, 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi’nin (“SOLAS 1974”)² 1988 Protokolü’ne³ katılmamıza, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi⁴ m. 2 ve m. 3 gereğince karar verilmiştir⁵. 1988 Protokolü’ne katılmamız, 6478 sayılı “1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun⁶” ile uygun bulunmuştur. 5232 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nda, 1988 Protokolü’nün Türkçe ve İngilizce metinleri de yer almaktadır.

1/11/1974 tarihinde Londra’da kabul edilen SOLAS 1974’ün 11/11/1988 tarihinde Londra’da imzalanan Protokolü, milletlerarası hukukta 3/2/2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bugün itibarıyla 1988 Protokolü’ne dünya deniz ticareti filosunun yaklaşık olarak %97,74’üne karşılık gelen 123 Taraf Devlet bulunmaktadır⁷. Türkiye, 17/2/1978’de Londra’da imzalanan ve 1/5/1981’de yürürlüğe giren 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin

¹ İstanbul Bilgi Üniversitesi Deniz Ticareti ve Sigorta Bilim Dalı Araştırma Görevlisi.

² *International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974.*

³ *Protocol of 1988 Relating to the International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974.*

⁴ Milletlerarası Andlaşmaların Onaylanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (RG Tarihi: 15/7/2018, Sayısı: 30479).

⁵ 1988 sayılı Protokol’e katılmamız, 6478 sayılı “1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” (RG Tarihi: 29/5/2013, Sayısı: 28661) ile uygun bulunmuştur.

⁶ RG Tarihi: 29/5/2013, Sayısı: 28661.

⁷ Bilgiler için bkz. **International Maritime Organization**, Status of IMO Treaties: Comprehensive information on the status of multilateral Conventions and instruments in respect of which the International Maritime Organization or its Secretary-General performs depositary or other functions, 10 February 2022, s. 85-88 (<https://www.wcdn.imo.org/localresources/en/About/Conventions/StatusOfConventions/Status%20-%202022.pdf>, erişim: 3/3/2022) ve <https://gisis.imo.org/> (erişim: 3/3/2022).

1978 Protokolü'ne ("1978 Protokolü")⁸ de taraftır. Ancak 1988 Protokolü'nün yürürlüğe girmesiyle birlikte 1978 Protokolü Türkiye hakkında yürürlükten kalkacaktır (1988 Protokolü m. II f. 1⁹). 1988 Protokolü'nün Türkiye hakkında yürürlük kazanması, katılma belgesinin tevdi makamına sunulmasından üç ay sonra gerçekleşecektir (1988 Protokolü m. V f. 3).

⁸ *Protocol of 1978 Relating to the International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended*. 1978 Protokolü Türkiye hakkında 3/12/2013 tarihinde yürürlük kazanmıştır. 1988 Protokolü'ne bugün itibarıyla dünya deniz ticareti filosunun yaklaşık olarak %97,54'üne karşılık gelen 122 Taraf Devlet yer almaktadır. Bilgiler için bkz. IMO, Status of IMO Treaties s. 77-80 ve <https://gisis.imo.org/> (erişim: 3/3/2022).

⁹ 1988 Protokolü m. II f. 2'de, 1978 Protokolü'ne göre düzenlenmiş sertifikaların süreleri doluncaya kadar yürürlükte kalmalarına dair bir düzenleme yer almaktadır. Öte yandan 1988 Protokolü'ne taraf olan Devletler, SOLAS 1974'in 1/11/1974'te kabul edilen hâline göre belge düzenleyemeyeceklerdir (1988 Protokolü m. II f. 3).